

Simposi
Aprentatge Servei
i Servei Comunitari **AMBIENTAL**

de font en font
aprenem de l'aigua

Institut de Gurb (Osona) / Escola Bernardí Tolrà Vila-Rodona (Alt Camp)
Fundació Vincles - Societat Catalana d'Educació Ambiental (CC)

Proposta iniciada el 2006 en el marc d'un seminari de formació del programa "escoles verdes" a la Vall del Ges Orís i el Bisaura (Osona).

Fins el 2019 hi ha participat uns 21 grups (13 centres docents i 8 entitats), a 16 municipis de 4 comarques (Alt Camp, Barcelonès, Osona i Ripollès).

Descripció

En base a un petit treball de recerca s'escull una o varies fonts i padrins que ens aportin informació sobre l'indret, una sortida, una programació didàctica i una posterior proposta d'acció.

Finalitats

Proposta **d'educació ambiental** orientada a la **participació i acció** de tota la comunitat; centres docents, Ajuntaments, entitats i associacions, famílies i grups d'amics.

Potenciar **l'educació i l'acció per a la sostenibilitat** dins el marc del **Servei a la Comunitat** i dels **ODS** Objectius de Desenvolupament Sostenible 2030 (Nacions Unides).

Fomentar el **treball col·lectiu** per descobriment i actuació en el propi entorn i la seva realitat. Destacar la **importància del valor socio-ambiental** de les fonts i de l'aigua coma recurs vital.

Aliances

El 2014 va comptar amb el suport del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya i l'obra social de "La Caixa".

De ma de l'SCEA Societat Catalana d'Educació Ambiental-Consell de Centres d'EA i la Càtedra de l'Aigua (UVic/UdG) i la coordinació tècnica de la fundació Vincles, amplia el marc d'acció i a partir del 2017 con la signatura del conveni (RSC) de *vitae slow drinks* es consolida.

El programa
Una proposta intergeneracional per conèixer el patrimoni.
Una proposta de voluntariat ambiental oberta a totes les edats.
Una font és més que un simple punt d'aigua: és un llegat, és un patrimoni, és un símbol de sostenibilitat. El nostre compromís és conèixer-lo, protegir-lo i transmetre'l a les generacions futures.

www.defontenfont.cat

De la participació a l'apoderament Un exemple a primària

APADRINAMENT DE LES FONTS

- Inici el curs 2008-09.
- 12 fonts del municipi.
- Els rentadors.
- La sèquia.
- El torrent de les Pinatelles.
- La resclosa.

L'aigua del riu Gaià té sempre la mateixa qualitat?

Introducció
El riu Gaià neix a prop de Sitjola de Guersal, a 750m sobre el nivell del mar i té una longitud de 85 km. Passa per diferents poblacions de la Conca de Barberà, l'Aix de Camp i el Tarragonès, entre les quals hi ha Santes Creus, Algueroles i Vila-Rodona (els nostre pobles).
En un riu prou curt però té diverses aportacions com la del 2 de novembre de 2016.

Procediment
Volem comparar nostres d'aigua per saber si totes les instal·lacions característiques. Varem fer 90 grups per a recollir mostres de 10 litres diferents: entre Santes Creus, Algueroles i Vila-Rodona. Amb aquestes varem fer primer una observació del riu i al torn del riu i després varem seleccionar les sèquies on el riu, la concentració de nitro, les partícules en suspensió, l'olor i el color.

Hipòtesi
L'aigua del riu és de mala qualitat.

Conclusions
L'entorn de les instal·lacions d'abastament de l'aigua és més contaminat que a les zones on no hi ha instal·lacions, de manera que en les sèquies, la part de la conca que és més contaminada és la conca de Vila-Rodona i Vila-Rodona.

Proposició de millora
En aquest projecte s'ha treballat molt més que en altres projectes de l'entorn de Vila-Rodona i Vila-Rodona. Volem que en les sèquies on el riu, la part de la conca que és més contaminada és la conca de Vila-Rodona i Vila-Rodona.

MÈTODE CIENTÍFIC

- Ens fem preguntes.
- Formulem una hipòtesi.
- Dissenyem un pla de treball.
- Observem.
- Experimentem.
- Treiem deduccions.
- Comprovem si s'ha complert la hipòtesi.
- Propostes de millora.

PROJECTE COMENIUS: "Water cycle around and Europe"
Catalunya-Polònia-Turquia

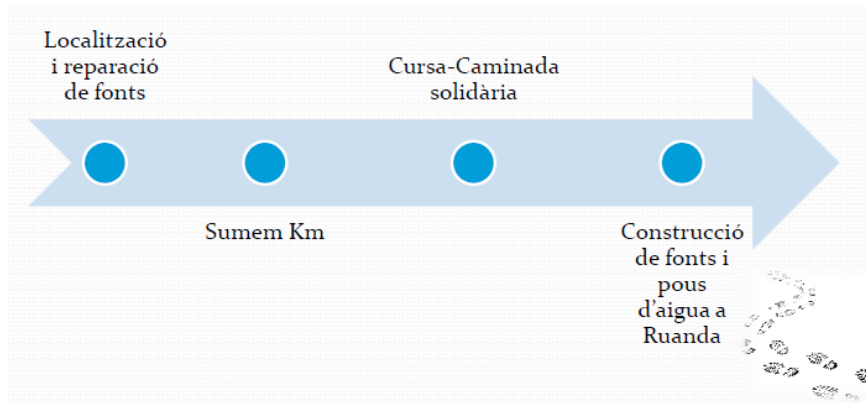
INSTITUT DE GURB

De la participació a l'apoderament

Un altre exemple

4t curs d'ESO INS Gurb (emprenedoria)

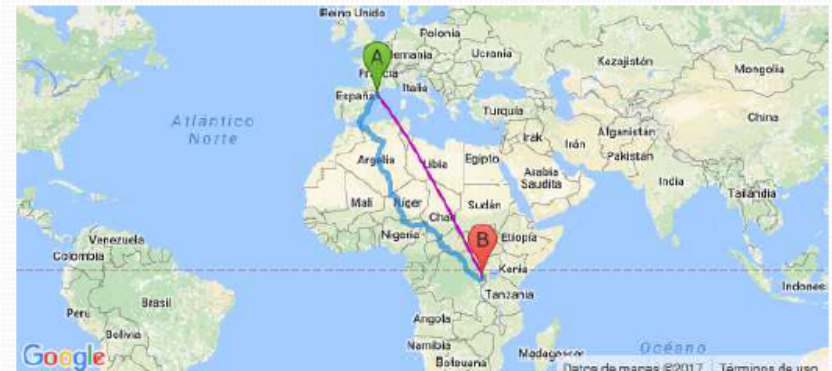

Objectius

- Millorar l'estat de les fonts del municipi de Gurb
- Contribuir a l'abastiment d'aigua de Ruli
- Promocionar l'activitat física a la comunitat educativa

De Gurb a Ruli

1. Registre de fonts
2. Sumem Km
3. Cursa- Caminada
4. Ruanda

SUMEM KM a Gurb i RESTEM KM a Ruli

“Volem que la comunitat educativa de Gurb sumi km, per restar-li km a la població de Ruli quan han d'anar a buscar aigua”

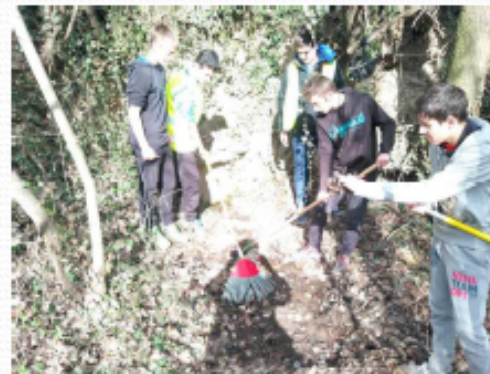
- Localitzar les fonts al mapa

- Cercar-les

- Restaurar-ne algunes

INSTITUT DE GURB

INSTITUT DE GURB

- Mapa a la cartellera: Gurb → Ruli
- Ens falten → 8513 km
- Com hi arribem? **DONANT KM**
 - Camines? Corres? Nedes? Bici?

- Beneficis de la cursa destinats a la construcció de pous d'aigua

Necessitat a la que dona resposta

- Conèixer i preservar valors patrimonials. Divulgació de resultats a la comunitat.
- A la proposta d'APS Aprenentatge i servei i RSC, responsabilitat social corporativa.
- Acció de voluntariat socio-ambiental.

En destaquem

- Proposta oberta i en evolució. L'establiment d'aliances i la bona adaptació curricular.
- La posada en comú fa que es pugui intercanviar i divulgar informació.

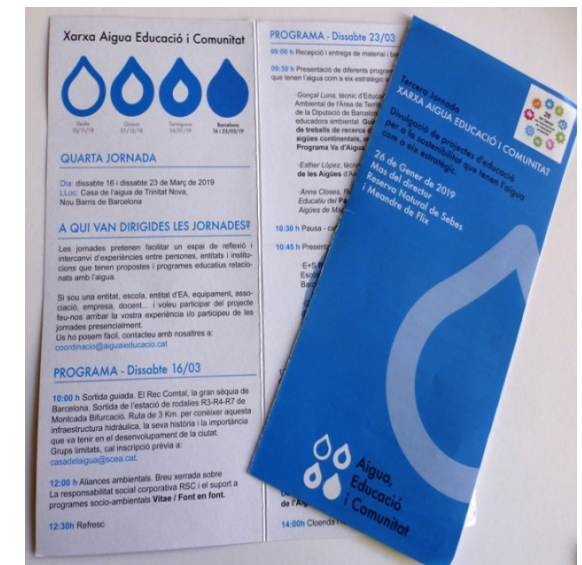
Com experiència personal dir que..

Es més fàcil passar d'una proposta didàctica a una activitat d'aprenentatge servei, quan s'interacciona amb voluntat d'incidència pedagògica amb el medi proper i els seus actors.

Amb deu anys, hem passat d'una proposta didàctica a una acció de ciència ciutadana a un servei a la comunitat.

Valoració general del programa

Es compleixen les expectatives de l'alumnat de participar en quelcom palpable i real **ÚTIL**.

www.aiguaeducacio.cat

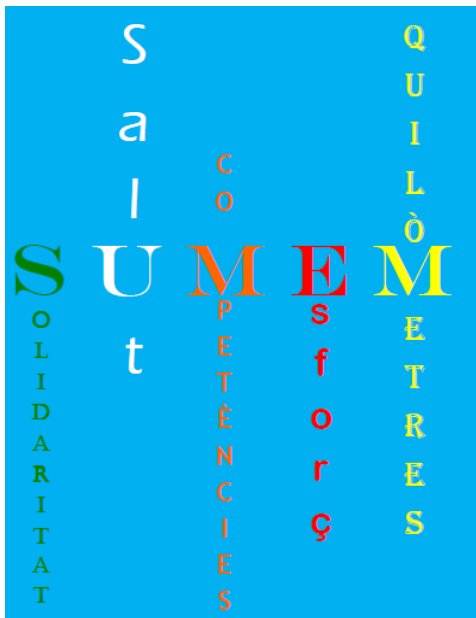

V				
I			E	
D	R		D	
A	I	G	U	A
	U	A	C	M
		I	A	B
		À	C	I
			I	E
			Ó	N
				T
				A
				L

Moltes gràcies

Lluís Pagespetit / Magda Amill / Guillem Riera

Barcelona, 10 de setembre de 2019

INSTITUT DE GURB

Amb el suport de:

Consell de Centres

